

Lekcija 2

Pogled unazad: koji su me odabiri učinili osobom kakva jesam?

Koji odabiri su najviše uticali na moj život?

Ova tabela sažima informacije koje su nastavniku potrebne za planiranje i održavanje časa.	
Razvijanje sposobnosti upućuje direktno na obrazovanje za demokratiju i ljudska prava .	
Cilj učenja pokazuje šta učenici znaju i razumiju.	
Zadatak/zadaci za učenike , uz metodu, bitni su sastavni dijelovi procesa učenja.	
Kontrolni popis materijala je pomoć u pripremi časa.	
Raspored nastavniku omogućuje okvirno planiranje vremena.	
Razvijanje sposobnosti	Autobiografska perspektiva.
Cilj učenja	Naši odabiri i odabiri drugih imaju odlučujući uticaj na naše živote.
Zadaci za učenike	Učenici se osvrću i govore o tome koji odabiri su snažno uticali na njihov život.
Materijali i sredstva	Radni materijal za učenike 1.1. Stalac s papirom, trake papira (A6), flomasteri u raznim bojama, ljepljivo ili ljepljiva traka.
Metoda	Individualni rad. Plenarna rasprava.
Raspored	1. Učenici istražuju koji su odabiri uticali na njihove živote. 15 min.
	2. Učenici razmjenjuju zaključke do kojih su došli. 10 min.
	3. Učenici raspravljaju i govore o zaključcima do kojih su došli. 15 min.

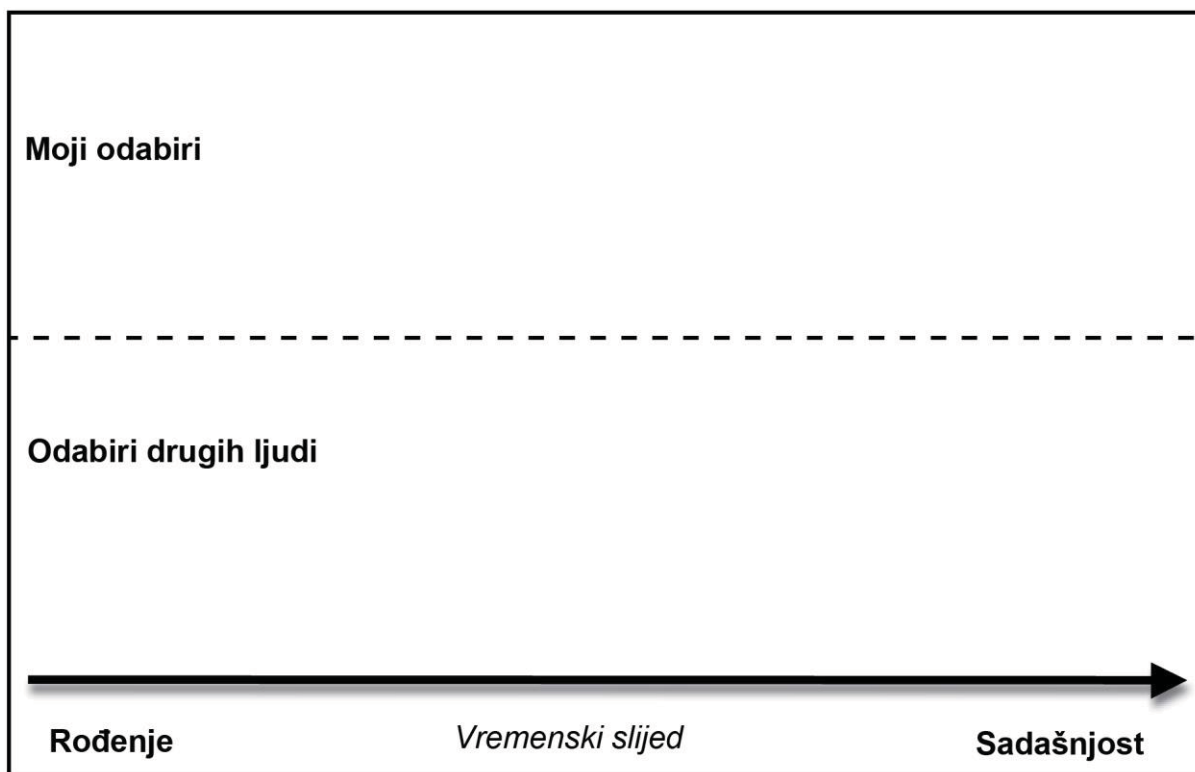
Informacije

Odabiri i odluke u velikoj mjeri oblikuju naš identitet. U ovoj lekciji učenici se okreću prošlosti. U sljedećoj lekciji mijenjaju perspektivu i gledaju u budućnost. Ključno pitanje ostaje isto – kako odabirom i odlukom oblikujemo svoj život i živote drugih ljudi?

U ovoj lekciji, učenici najprije analiziraju svoju biografiju i to u kontekstu ključnog pitanja. Potom na plenarnom sastanku razmjenjuju neke svoje zaključke i upoređuju ih.

Opis lekcije Priprema

Prije nego što počne čas, nastavnik stavlja papir sa stalka s papirom na zid ili tablu te primjerke dijagrama iz Radnog materijala za učenike 1.1.

1. Učenici istražuju koji su odabiri uticali na njihove živote

Nastavnik uvodi zadatak

Nastavnik uvodi glavni zadatak ove lekcije. Veliki primjerak radnog materijala na stalku s papirom služi kao pomoć. Nastavnik podsjeća na prethodnu lekciju: učenici su izvršili odabir, a ta je aktivnost omogućila uvid u različitost ličnosti. U ovoj lekciji pristup je drugačiji: kako su odabiri uticali na naš identitet i razvoj? Ko je izvršio te odabire? Mi sami? Ili drugi ljudi?

Dijagram na papiru isti je kao i onaj na radnom materijalu koji dobivaju učenici. U gornjoj polovini učenici bilježe odabire koje su sami izvršili, a u donjoj polovini bilježe odabire drugih. Vremenski slijed, koji ide s lijeva na desno, pokriva njihov životni put od rođenja to sadašnjeg trenutka. Učenici stoga mogu pokazati kada i koji odabir je uticao na njihov identitet.

Učenici prihvaćaju autobiografsku perspektivu

Učenici dobivaju primjerke radnog materijala 1.1 i sami rade u tišini (10-15 minuta). Razmišljaju o svom privatnom iskustvu iz autobiografske perspektive. Oni su stručnjaci sami po sebi. Zbog svoje intimne prirode, tema i informacija izuzetno su važne za svakog učenika, pa oni odlučuju što će podijeliti s razredom u sljedećoj fazi časa.

2. Upoređivanje iskustava učenika

Uvod u zadatak

Nastavnik uvodi sljedeći korak. Sada učenici mogu međusobno razmijeniti rezultate do kojih su došli. Svaki učenik dobiva dva komada papira A6 i flomastere (koje mogu, po potrebi, upotrebljavati zajedno). Samo po jedna informacija – jedan odabir – bilježi se na svaku traku papira, budući da se trake povezuju s bilješkama drugih učenika.

Nastavnik na raspored upisuje godine, počevši s godinom rođenja najstarijeg učenika i završavajući u sadašnjosti.

Zatim učenici odabiru jednu ili dvije teme iz svojih autobiografskih razmišljanja, sljedeći ove kriterije:

- Koji je izbor imao posebno jak uticaj na moj identitet?
- Koju informaciju sam spreman podijeliti s razredom?

Učenici moraju pokazati ko je izvršio odabir („ja“, „majka“, „prijatelj“...), te kada je izvršen, ali ne smiju dodavati svoja imena.

Učenici sastavljaju opći pregled ključnih odabira

Prema uputama nastavnika, učenici ispunjavaju jedan ili dva lista papira i stavljaju ih na klupe licem okrenutim prema dolje. Tim od četiri učenika ih potom sakuplja i odnosi na stalak s papirom.

Učenici se u polukrugu okupljaju oko stalka s papirom, ako je potrebno u dva reda. Jedan od četvoro čita ono što je napisano. Član tima predlaže gdje na stalak s papirom staviti pročitani zapis. Ako se stvari ponavljaju dovoljan je jedan zapis; zapisi se prebroje, zbir se zabilježi, a tekst na stalku s papirom se zaokruži kako bi se na taj način naglasila njegova važnost. Tim surađuje s razredom, tako da svi učenici učestvuju u čitanju zapisa i njihovom sastavljanju.

3. Učenici raspravljaju i osvrću se na postignuto

Traženje obrazaca i značajnih elemenata

Materijal je svima nov, tako da se sadržaj teško može predvidjeti. Učenicima često nije potrebno nikakvo usmjeravanje niti započinjanje, ali odmah započnite s komentarima.

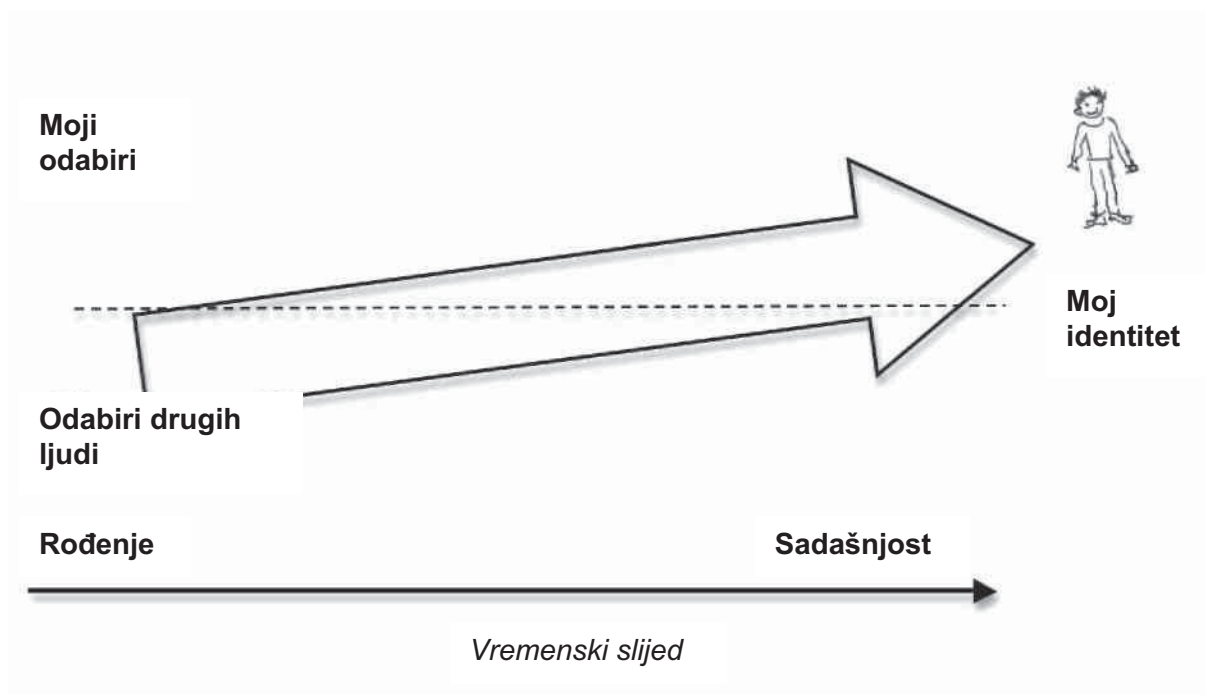
Ako je potrebno, nastavnik naglašava da je sljedeći korak prepoznavanje izrazitih obrazaca ili detalja.

Vjerovatno će se pojaviti nekoliko obrazaca:

Adolescencija – povećana autonomija: u ranom djetinstvu drugi vrše odabir (roditelji, porodica, učitelji, ljekari). Kako odrastamo tako sve više izbora i odluka donosimo sami. Prema tome, na stalku s papirom vjerovatno ćemo imati skupove koje možemo označiti simbolom strelice s vrškom okrenutim prema gore – pomak prema većoj autonomiji i ličnoj odgovornosti kako postajemo stariji. Jedan učenik može na papiru nacrtati strelicu (vidi prikaz u nastavku).

„Svoje postojanje dugujem roditeljima“: To je početak u našoj biografiji koji je svima zajednički. Elementaran je i očigledan. Naši su korijeni u našim porodicama.

Različitost i pluralizam: možda nećemo prepoznati nikakve obrasce. To ukazuje na fenomen pluralizma – razlikujemo se u svom razvoju, a naši odabiri su nam pomogli da razvijemo sasvim posebne ličnosti.

Kako djeca odrastaju, njihova autonomija izbora se povećava.